

Секція 3.

Україна в сучасній системі міжнародних відносин: міжнародно-правові, політичні та економічні аспекти

Section 3.

Ukraine in contemporary system of international relations: international and legal, political and economic aspects

Антонюк Ю.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: д. і. н., професор кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії ТНЕУ Дацків І.Б.*

ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНОМУ КОНТЕКСТІ

З другої половини двадцятого століття динаміку суспільно-політичного розвитку держави значною мірою визначає інформаційний простір. Глобальні структурно-функціональні зрушення, що пов'язані з його формуванням і використанням в Україні та світі, обумовлюють те, що інформація стає потужним владним ресурсом, а це вимагає нових підходів до створення позитивного іміджу інформаційного простору на міжнародній арені.

У межах інформаційного суспільства формується соціальний інтелект, що реалізується через інформаційне поле, утворене засобами масової інформації та комунікації. Поруч із ним формується нова соціальна верства, основу якої становлять фахівці, котрі володіють сучасними інформаційними технологіями, формують інтелектуальний ринок, продукують обмін ідеями та інформацією. Все це забезпечує невпинну циркуляцію нового інтелектуального контактування у просторі культури, виробництва та суспільного життя [1, с. 92].

Особливості розвитку держави та міжнародних відносин в умовах інформаційного протистояння та гібридних війн актуалізують проблему дослідження тенденцій формування іміджу інформаційного простору.

Глобалізація, прискорене зростання транснаціональних компаній загрожує національним державам новітньою формою мобільного економічно-духовного імперіалізму, який дедалі впевненіше захоплює ринки збуту, через ЗМІ і культуру нав'язує свої правила гри, цінності та світогляд. Фільтрація інформації, сконцентрованої в англослов'янському світі, призводить до того, що посткомуністичні держави, з одного боку, "відсуваються" від встановлених рівноправних відносин у царині інформатики й обміну інформацією, а з другого – стають об'єктом масованої культурної та світоглядної експансії, а звідси й експансії іноземного капіталу [2, с. 21].

Процес політичної трансформації, який переживає українське суспільство разом з іншими постсоціалістичними державами, потребує всебічного аналізу, особливостей суспільно-політичного розвитку. Різноманітні процеси, що відбуваються в рамках політичної трансформації, потребують приведення їх у

відповідність із національною специфікою, традиціями, потребами й можливостями суспільства. А це, в свою чергу, передбачає: переоцінку наявного стану суспільства й оцінку змісту та масштабів системної кризи; соціальну діагностику можливостей і шляхів виходу з кризової ситуації; ліквідацію елементів попередньої політичної системи, невідповідних сучасному рівню суспільного розвитку та його тенденціям; обґрунтування характеру подальшого розвитку на основі нових технологічних характеристик соціальної інфраструктури. При цьому доречно пам'ятати, що єдиної технології трансформаційних змін не існує. А тому варто орієнтуватися на унікальну систему відносин і взаємодії спільнот визначеного суспільства, не забуваючи, звісно, про контекст – специфіку розвитку людської цивілізації, що дедалі все більшою мірою “обростає” інтегративними зв'язками, перетворюється на єдине ціле [3, с. 15–17].

Загалом одним з найважливіших завдань сучасного розвитку України є ґрунтовне дослідження основних напрямів інформаційного розвитку. Аналіз наявних джерел дає підстави для їх визначення з фіксацією сучасного стану досліджуваного сегмента суспільно-політичного життя України. У розв'язанні цього питання доцільним є проект “Концепції національної інформаційної політики”, у якому диференційовано розглядаються основні складові інформатизації суспільства та політичних відносин. Хоча запропонована систематизація і є до певної міри умовною, вона в цілому охоплює основні завдання інформаційного розвитку в суспільно-політичній сфері [4, с. 60–62].

Загалом, основними напрямками розвитку інформаційного простору України, на нашу думку, можна вважати наступні:

- 1) правова формалізація і стандартизація суспільних інформаційних відносин;
- 2) вдосконалення і демократизація засобів масової інформації;
- 3) розвиток українського сегмента Інтернету як визначального засобу сучасного суспільно-політичного впливу на масову свідомість;
- 4) інформаційне забезпечення системи національної освіти;
- 5) становлення розвиненої національної системи книговидавництва;
- 6) формування інформаційної політики як механізму втілення органічної взаємодії суспільства і влади;
- 7) утвердження і поширення нових інформаційних технологій як чинника забезпечення і моделювання політичного процесу;
- 8) підвищення інформаційними засобами ступеня відкритості суспільства і свободи особистості;
- 9) залучення механізмів інформатизації в якості основи моделювання та прогнозування суспільно-політичної діяльності.

Формування іміджу інформаційного простору України сприятиме подоланню розбіжностей у розумінні різними політичними силами напрямів діяльності держави.

Список використаних джерел

1. Дацків І. Основні напрямки формування інформаційного розвитку українського суспільства (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія*. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. Вип. 1. Ч.1. С. 92-95.

2. Іщук В. Україна: проблеми престижності і ідентичності (масова свідомість і культура як суб'єкти формування громадської та національної свідомості). К.: Смолоскип, 2000. 92 с.
3. Дубас О. Інформація як суспільна цінність і політичний чинник. *Борисфен*. 2002. №7 (133). С. 15-17.
4. Дубас О. Нові інформаційні технології в політичному процесі. *Нова парадигма. Альманах наукових праць*. 2003. Вип. 29. С. 58-67.

Байдюк І.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: д.е.н., професор кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії ТНЕУ Фліссак К.А.*

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Польсько-українські відносини на сучасному етапі мають місце на міжнародному рівні у галузях міжнародної політики, економіки, освіти та науки. Обидві держави сьогодні підтримують одна одну з цілого ряду питань і сприймають одна одну як стратегічні партнери.

Міцність стратегічного партнерства між Польщею та Україною є похідною спільного розуміння безпекових викликів у Східній Європі. Незважаючи на те, що Польща та Україна знаходяться у різних стратегічних умовах – Польща на відміну від України є членом ЄС та НАТО – обидві вони сприймають російський ревізіонізм як серйозну загрозу. Частково це обумовлюється і спільним історичним досвідом

Питання безпеки відіграють важливу роль у двостороній відносинах між країнами. Продовжуючи виступати за більш активну участь ЄС у справах безпеки Східної Європи, Польща також покладається на рішення НАТО. Варшава приймала саміт НАТО у 2016 році, де було погодження надання Україні комплексного пакету допомоги. Польща послідовно стоїть на позиції, що НАТО має бути відкритим для України. Разом з тим, Польща залишається одним із основних постачальників військової допомоги для України, беручи участь у спільних навчаннях та тренуваннях.

Польща зараз є другим найбільшим торгівельним партнером України, а Україна займає чотирнадцяте місце серед найбільших торгівельних партнерів Польщі. Потенціал розвитку двосторонньої торгівлі залишається величезним і може стати основою поглиблення взаємозалежності. Угода про асоціацію, укладена між Україною та ЄС, надає додаткових імпульсів та простору для двосторонньої торгівлі [4].

Останнім часом питання українських мігрантів до Польщі набуло резонансу. У 2017 році українці отримали близько 81% всіх польських робочих віз, а загальна кількість українців, що працюють в Польщі, досягає двох мільйонів. Динамічна економіка Польщі виграє від притоку української робочої сили, а українці, в свою чергу, мають змогу отримувати вищі зарплати в Польщі. Загальний обсяг коштів, що були направлені працівниками з Польщі в Україну оцінюється на рівні 3 мільярдів доларів щорічно. Завдяки мовній, культурній та соціальній близькості, а також ліберальному польському